

Slovo - význam, pojem

Pokud svůj přístup omezíme na smyslový přístup k předmětnému (obvykle k předmětné stránce něčeho „před námi“), není „slovo“ ničím jiným než skupinou zvuků (hlásek) nebo skupinou znaků (písmen), a jako takové, samo o sobě a bez jakýchkoli přídavků odjinud, nemá žádný smysl, nenese žádný význam. A pak ovšem to vlastně není ani žádné slovo. Skutečným (tj. opravdovým) slovem se stává teprve díky smyslu, který není součástí zmíněné vnější podoby. Smysl slova však není přístupný našim smyslovým orgánům, tj. není ani vidět, ani slyšet, ani jej nemůžeme ochutnat ani čichat, a nemůžeme jej ani ohmatat. Odkud se tedy bere smysl nejen jednotlivých slov, ale vůbec promluvy, které nasloucháme, nebo textu, který čteme? A pokud za skutečné slovo považujeme jen to, které „má“ smysl (nebo které „dává“ smysl), v čem je onen smysl založen? Mohli bychom předčasně říci, že jej my musíme sami vymyslet; ale jak je možné, že ne každý takový vymyšlený smysl sám „dává“ smysl v kontextu širší promluvy nebo textu? Tradičně se sepisují slovníky a mluví se o tzv. lexikálním významu slov. To je vlastně pokus o jistou objektivaci něčeho, co de facto objektivně dáno není. Je to je pomůcka; jistě je velmi užitečná, ale zůstává pouhou pomůckou, předpokládající opět někoho, kdo je schopen jí rozumně užívat.

(Písek, 040401-1.)